

Úvodník

Po dlouhodobém poklesu ploch luskovin se situace v pěstování zlepšila a je perspektiva, že bude pokračovat i v příštím období. V posledních deseti letech došlo k navýšení ploch luskovin, SZP přinesla řadu výhod ve formě podpor pro pěstování, ale také řadu povinností, které musí zemědělci dodržovat. Osevní plocha luskovin na zrno byla, jak zveřejnil k 30. 5. 2022 ČSÚ, 45 634 ha. Oproti předchozímu roku, kdy celková plocha luskovin byla 43 080 ha, došlo k nárůstu o 5 778 ha, což činí meziročně téměř 6 %. Hrachu bylo vyseto 38 527 ha, což je o 5 920 ha více než loni. Výměra lupiny se mírně snížila o 98 ha a zaujímal 1 988 ha. Plocha bobu vzrostla na 1 426 ha, což je o 435 ha více než v roce 2021 (o 44 %). Ostatní luskoviny byly zastoupeny na ploše 1 593 ha. Jednoleté luskoviny sklizené na zeleno byly pěstovány na 18 997 ha, což je snížení ploch o 3 073 ha. Osevní plocha sóji, která také patří do čeledi bobovitých, se rekordně navýšila a pěstovala se na 28 538 ha.

První číslo letošního už 17. ročníku Zpráv APZL věnujeme problematice pěstování sóji luštinaté.

Redakce

PĚSTOVÁNÍ SÓJI

*Ing. Ondřej Průša,
Prograin Zia, s.r.o.*

Charakteristika sóji

Sója je krátkodenní rostlina, tzn. že s prodlužujícím dnem se prodlužuje délka vegetační doby. Pro pěstování nejsou vhodné oblasti s vyšší nadmořskou výškou, tj. do

400 m n. m. Sója vyžaduje půdy hluboké, záhřevné, černozemní, písčitohlinité, hlinité až písčité s bohatou zásobou živin, humusu a vápníku v půdě. Optimální pH půdy je neutrální až slabě kyselá tj. 6,5–7. Sója nesnáší půdy, které jsou zamokřené, kyselé, utužené, zastíněné a zaplevelené.

Technologie pěstování sóji

Předplodiny a zařazení v osevním postupu

Sója není na předplodiny náročná, nejlepšími předplodinami jsou obilniny. Vhodnými předplodinami jsou také okopaniny a kukuřice. Sóju lze pěstovat na pozemku i opakovaně dvakrát po sobě s pozitivním efektem s namnožením hlízkových bakterií.

Výživa a hnojení

Odběr živin na 1 t produkce:

P	12–20 kg/ha
K	30–40 kg/ha
Ca	20 kg/ha
Mg	1 kg/ha

Dusík není obvykle potřeba aplikovat, pouze v případě že na pozemku sója nebyla pěstována, je vhodná startovací dávka 20–30 kg N/ha ve formě LAV/LAD. Vápnit je vhodné k předplodině, z důvodu že sója nesnáší alkalickou půdní reakci.

Příprava půdy

Pro podzimní přípravu lze zvolit klasicky orbu, případně je možné nahradit orbu kypřením do hloubky cca 20 cm.

V jarní části přípravy je nutné šetřit s půdní vláhou, tzn. při zvolení klasické technologie (orby) je třeba urovnat povrch půdy smykem nebo kompaktozemem co nedrží, jak to podmínky dovolují, jestliže nebylo již učiněno na podzim. V případě minimalizace je možné pozemek prokypřit na jaře před setím do hloubky 5–7 cm jak je to. Pro předseťovou přípravu je vhodné zvolit kompaktozem pro přípravu seťového lože a optimální srovnání pozemku pro sklizeň.

Dozrívající sója v polním pokusu

Setí

Termín setí sóji je vhodný od druhé poloviny dubna, kdy je teplota půdy 8–10 °C, do hloubky půdy 4–6 cm. Časnější termíny výsevu zpravidla nepřinášejí očekávaný efekt z důvodu, že osivo je v půdě nenaklíčené a že může být napadáno chorobami a škůdci. Pozdnější termíny setí jsou možné s ohledem na klimatické podmínky a volbu odrůdy, tak aby zvolená odrůda byla schopná dozrát. Výsevek se pohybuje od 0,6 do 0,8 mil. klíčivých jedinců v závislosti na osivových hodnotách, což odpovídá 140–60 kg/ha. Šířka řádků se pohybuje od 12,5 do 45 cm.

Sklizeň

Sója dozrívá obvykle kolem 120–140 dní vegetace, což odpovídá polovině září až polovině října, závisí na ranosti odrůdy a termínu setí. Obvyklá vlhkost

pro sklizeň je 12 až 15 %, charakteristický znak je, že semena v luscích chrastí a že semena jdou obtížně rozkousnout. Desikace je vhodná u porostů, kde se vyskytují vytrvalé plevele, které komplikují sklizeň.

Květ na rostlinách sóji

Polní dny AGRITEC 2023

POLNÍ DEN LUSKOVIN 28. 6. 2023 | POLNÍ DEN LNU A KONOPÍ A POLNÍ DEN KMÍNU 29. 6. 2023

**Sortiment
registrovaných odrůd
SDO
sója
2023**

* srovnávací
odrůdy

Viz Sója
[https://
eagri.cz/
public/web/
ukzuz/portal/
odrudy/
seznam-
doporucenych
-odrudy/
x2023/
listovky/](https://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/odrudy/seznam-doporucenych-odrudy-x2023/listovky/)

Sója luštinatá – velmi raný sortiment (VR)				
P. o.	Název odrůdy	Registrace	Žadatel	Zástupce v ČR
1	Mayrika *	2018	Prograin ZIA, s.r.o.	
2	Ambella *	2019	Saatzucht Donau Ges.m.b.H. & CoKG	SAATBAU ČESKÁ REPUBLIKA s.r.o.
3	Marzena	2020	Semences Prograin Inc.	Prograin ZIA, s.r.o.
4	Abaca	2022	Saatzucht Donau Ges.m.b.H. & CoKG	SELGEN, a.s.
Sója luštinatá – raný sortiment (R)				
1	Moravians	2008	Prograin ZIA, s.r.o.	
2	Silesia	2009	Prograin ZIA, s.r.o.	
3	Brunensis *	2010	Semences Prograin Inc.	Prograin ZIA, s.r.o.
4	Korus	2012	Semences Prograin Inc.	Prograin ZIA, s.r.o.
5	Kofu *	2015	Semences Prograin Inc.	Prograin ZIA, s.r.o.
6	Albiensis	2018	Semences Prograin Inc.	Prograin ZIA, s.r.o.
7	Bettina	2018	Saatzucht Donau Ges.m.b.H. & CoKG	SAATBAU ČESKÁ REPUBLIKA s.r.o.
8	Aurelina	2020	Saatzucht Donau Ges.m.b.H. & CoKG	SAATBAU ČESKÁ REPUBLIKA s.r.o.
9	Marquise	2022	Delley Semences et Plantes SA	SELGEN, a.s.
10	ES Collector	2022	Lidea France SAS	
11	Apollina	2023	Saatzucht Donau Ges.m.b.H. & CoKG	SAATBAU ČESKÁ REPUBLIKA s.r.o.
Sója luštinatá – středně raný sortiment (SR)				
1	Tertia	2018	Semences Prograin Inc.	Prograin ZIA, s.r.o.
2	Hana *	2020	Semences Prograin Inc.	Prograin ZIA, s.r.o.
3	Alvesta	2023	Saatzucht Donau Ges.m.b.H. & CoKG	SAATBAU ČESKÁ REPUBLIKA s.r.o.

Chemická ochrana sóji

Vyhledávání v registru přípravků <https://eagri.cz/public/app/eagriapp/POR/>

Tab. 1: Přípravky registrované pro aplikaci před vzejitím porostů – preemergentní aplikace

Přípravek	Dávka [l, kg/ha]	Účinná látka	PRE/POST	Omezení v PHO	Cena [Kč/ha]*	Poznámky
Sumimax	0,08–0,1 kg	Flumioxamin	PRE	Bez omezení	866–1 083	Aplikace max. 1× v plodině
Sucesor Pro	2 l	Pethoxamid	PRE	PHO II – povrchová voda	1 568	Aplikace 3 – 5 dní po zasetí Aplikace max. 1× v plodině
Perox 600 EC Somero	2 l	Pethoxamid	PRE	Bez omezení	1 990	Aplikace do 5 dnů po zasetí Aplikace max. 1× v plodině
Outlook	1,2–1,4 l	Dimethenamid-P	PRE	PHO II – povrchová voda	1 770–2 065	Aplikace 3 dny po zasetí Aplikace max. 1× v plodině
Sencor Liquid	0,4–0,55 l	Metribuzin	PRE	PHO II – povrchová voda	867–1 164	Aplikace do BBCH 07 Aplikace max. 1× v plodině
Plateen 41,5 WG	2 kg	Metribuzin Flufenacet	PRE	PHO II – povrchová voda	2 460	Aplikace 3 dny po zasetí Aplikace max. 1× v plodině
Sharpen 33 EC Pendimex 330 EC	4–5 l	Pendimethalin	PRE	PHO II – povrchová voda	1 700–2 125	Sušší podmínky aplikace před setím s mělkým zapravením Aplikace max. 1× v plodině
Stomp 400 SC Sharpen 40 SC	3,3–4,1 l	Pendimethalin	PRE	PHO II – povrchová voda	2 449–3 042	Sušší podmínky aplikace před setím s mělkým zapravením Aplikace max. 1× v plodině
Stomp Aqua	2,6 l	Pendimethalin	PRE	PHO II – povrchová voda	1 815	Aplikace ihned po zasetí Aplikace max. 1× v plodině
Proman	3 l	Metobromuron	PRE	PHO II – povrchová voda	2 934	Aplikace ihned po zasetí Aplikace max. 1× v plodině
Chanon	1,5–3 l	Aklonifen	PRE	PHO II – povrchová voda	1 329–2 658	Aplikace max. 1× v plodině

* Ceny přípravků na ochranu rostlin jsou účtovány v základní ceně (bez slev) a bez DPH.

Tab. 2: Přípravky registrované pro aplikaci po vzejití porostů – postemergentní aplikace

Přípravek	Dávka [l, kg/ha]	Účinná látka	PRE/POST	Omezení v PHO	Cena [Kč/ha]*	Poznámky
Basagran Gusten Bentan 480 SL	2 l	Bentazon	POST	Bez omezení	2 378	Vzcházející plevele 2–4 listy Sója 1–3 pravé listy
Corum (soya pack)	1,3 l 0,65 l	Bentazon Imazamox	POST	PHO II – podzemní a povrchová voda	2 965	Aplikace max. 1× v plodině Sója BBCH 12–25
Pulsar 40 Passat Piorun	1,25 l	Imazamox	POST	PHO II – podzemní a povrchová voda	2 866	Sója BBCH 12–16 Passat nelze množitelské porosty
Fusilade Forte 150 EC	0,8–1 l	Fluazifop P-butyl	POST	Bez omezení	773–966	Plevele jednoleté lipnicovité
Targa Super 5 EC	1,5–2,25 l	Chizalofop-P-ethyl	POST	Bez omezení	2 054–3 081	Pýr plazivý 2–2,5 l Plevele jednoděložné jednoleté 1–1,5 l
Gramin	1,5–2,25 l	Chizalofop-P-ethyl	POST	Bez omezení	1059–1 589	Pýr plazivý 2–2,5 l Plevele jednoděložné jednoleté 1–1,5 l
Pilot	0,6–1,25 l	Chizalofop-P-ethyl	POST	Bez omezení	767–1 598	Pýr plazivý 4–6 listů Pýr plazivý 1,25 l
Centurion GramiGUARD Select Super	0,85 l 2 l	Klethodim	POST	Bez omezení	730–1 718	Aplikace max. 1× v plodině Sója BBCH 12–19

* Ceny přípravků na ochranu rostlin jsou účtovány v základní ceně (bez slev) a bez DPH.

Tab. 3: Přípravky registrované pro fungicidní aplikaci porostů

Přípravek	Dávka [l, kg/ha]	Účinná látka	PRE/POST	Omezení v PHO	Cena [Kč/ha]*	Poznámky
Pictor Active (Kapitan)	1 l	Boskalid Pyraclostrobin	POST	PHO II – povrchová voda	2 068	Aplikace max. 1× v plodině Sója BBCH 51–75
Amistar Gold	1 l	Azoxystrobin Difenokonazol	POST	Bez omezení	1 926	Aplikace max. 1× v plodině Sója BBCH 31–65

* Ceny přípravků na ochranu rostlin jsou účtovány v základní ceně (bez slev) a bez DPH.

Tab. 4: Přípravky registrované pro insekticidní aplikaci porostů

Přípravek	Dávka [l, kg/ha]	Účinná látka	PRE/POST	Omezení v PHO	Cena [Kč/ha]*	Poznámky
Movento 100 SC	0,75 l	Spirotetramat	POST	Bez omezení	2 577	Aplikace max. 2× v plodině Sója BBCH 69–81

* Ceny přípravků na ochranu rostlin jsou účtovány v základní ceně (bez slev) a bez DPH.

Zprávy APZL Informační občasník vydává pro členy a příznivce Asociace pěstitelů a zpracovatelů luskovin z.s., Zemědělská 16, 787 01 ŠUMPERK. IČ 26999544. Redakční rada: Ing. Radmila Dostálová, Ing. Jan Prášil. Korektura: Ing. Radmila Dostálová, Bc. Jiří Čížek. Tisk: KartoTISK s.r.o., Šumperk. NEPRODEJNÉ, ZDARMA. Dostupné také na www.apzl.cz. Ev. č.: MK ČR E 19723, ISSN 1804-5863. Toto číslo vychází 9. června 2023.